

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1987/119
KARAR NO : 1987/123

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olduğu saptanmayan güncel ve bireysel nitelikteki suça ait davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

TCK. 497, 522, 525- und.

K A R A R

Davacı c : K.H.

Sanıklar s : Mahmut Uygun, İsmet Kaya

O L A Y : Sanıklar Mahmut Uygun, İsmet Kaya ve Recep Kar'ın Halkın Kurtuluşu isimli yasa dışı örgüte üye oldukları ve 25-8-1978 günü Gaziantep'de Murat Mercimek Fabrikası yazıhanesine gelerek silah tehdidiyle mağdurların üzerindeki ve kasadaki paraları gasp ettikleri ileri sürülerek TCK.nun 497/2., 522., 525., 80. ve 6136 Sayılı Kanun'un 13. maddeleri gereğince tecziyeleri istemiyle Gaziantep Sorgu Hakimliği'nce 23-11-1981 gün, 1980/176-1981/185 sayı ile; haklarında son soruşturmanın açılmasına karar verilmiştir.

Gaziantep 1. Ağır Ceza Mahkemesi : 12-5-1983 gününde, Esas-1981/279, Karar-1983/85 sayı ile; sanıklardan Recep Kar hakkında aynı suçtan Adana Sıkıyönetim 2 No'lu Askeri Mahkemesi'nde görülmekte olan dava bulunduğunun adı geçen mahkemece bildirilmesi üzerine, dosyanın Adana Sıkıyönetim 2 No'lu Askeri Mahkemesi'nin 1981/210 sayılı dosyasıyla birleştirilmek üzere adı geçen mahkemeye gönderilmesine karar vermiştir.

Adana Sıkıyönetim Komutanlığı 2 No'lu Askeri Mahkemesi: 24-4-1984 gününde, Esas-1981/210, Karar-1984/166 sayı ile; yasa dışı Türkiye Devrimci Komünist Partisi inşaa örgütü Halkın Kurtuluşu Gaziantep grubu ile ilgili ve ayrı ayrı açılan 15 davanın birleştirilerek görülmesi sonucu sanıklardan kiminin mahkûmiyetine, kiminin beraatine ve ezcümle sanıklar İsmet Kaya ile Mahmut Uygun'un TCK. nun 146/1. madde ile mahkûmiyetlerine karar vermiştir.

Bu kararın sanıklar tarafından temyiz edilmesi üzerine Askeri Yargıtay 1. Dairesi; 19-3-1986 gününde, 6/54 sayı ile; kimi sanıklar hakkındaki mahkûmiyet hükmünün eksik soruşturma nedeniyle bozulmasına, ezcümle 25-8-1978 tarihinde Mahmut Arpacıoğlu'na ait Mercimek Fabrikasının silahla soyulması eylemi sanıkları İsmet Kaya ve Mahmut Uygun haklarında: " sanıklar olayla ilgili emniyet ve askeri savcılık ifadelerinde, bu soygunu kişisel nedenlerle, paraya ihtiyaçları olduğu için yaptıklarını savunmuşlardır. Sanıkların bu savunmalarının aksi ispat olunamamıştır. Sanıkların eylem sırasında herhangi bir örgüt adını verdikleri yolunda mağdur ve tanıklarında bir beyanı yoktur. Sanıkların kişisel nedenlerle işledikleri bu suçun sıkıyönetim ilân ve faaliyetleriyle bağlantısı olmadığından, bu suçların

...../.....

yargılanmasının adliye mahkemelerinde yapılacağına düşünülmemesi yasaya aykırı görülmüştür" gerekçesiyle hükmün görev yönünden bozulmasına karar vermiştir.

Adana 6.Kolordu Komutanlığı Sıkıyönetim 1 No'lu Askeri Mahkemesi: 24-4-1987 gününde, Esas-1986/40, Karar-1987/26 sayı ile; sanıklar Mahmut Uygun ve İsmet Kaya haklarında mercimek fabrikası soygunu olayı nedeniyle açılan davada mahkemesinin görevsizliğine karar vermiştir.

Böylece; her iki mahkemenin adı geçen sanıklar hakkında verilip kesinleşen görevsizlik kararları arasında, 2247 Sayılı Kanun'un 14.maddesinde belirlenen olumsuz bir görev uyumsuzluğu doğmuş ve dosya Adana Sıkıyönetim Askeri Savcılığı'nın 8-12-1987 gün, 1986/40-40 sayılı yazısıyla Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Selahattin Metin'in Başkanlığı'nda, Mebrure Gözdemir, Adnan Hamzaoğulları, Uzel Kızılkılıç, Yavuz T.Özgen, Nursafa Pandar ve Dr.Önder Ayhan'ın katılmaları ile yaptığı, 28-12-1987 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Bekir Mavioğlu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Caner Seben'in adli yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Sanıklara atılı suç, Gaziantep'de 26-12-1978 günü, ilân olunan sıkıyönetimden üç aydan önce 25-8-1978 günü işlenmiştir.

Sıkıyönetim ilânından önce işlenen suçlardan hangilerine ait davaların sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülmesi gerektiğini belirten 1402 Sayılı Sıkıyönetim Kanunu'nun 13.maddesinin ön koşulu, bu suçların sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmasıdır.

İncelenen dosya içeriğine göre, sanıklara atılı suçun kişisel çıkar sağlama nedeniyle işlendiği ve olayın siyasal-ideolojik bir yönü bulunmadığı ve bu soygunun örgüt adına ve örgüte para sağlanmak amacıyla yapıldığı hususunda dosyada bir belge ve bilgininde bulunmaması nedeniyle, suçun sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olduğunu kabul etmeye imkân olmadığı anlaşılmakla, bireysel nitelikteki suçta ait davanın adli yargı yerinde görülmesi ve bu nedenle, Gaziantep 1.Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının sanıklar Mahmut Uygun ve İsmet Kaya'ya ilişkin kısmının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

...../.....

Alu

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre adli yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle, Gaziantep 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 12-5-1983 günlü, Esas-1981/279, Karar-1983/85 sayılı görevsizlik kararının sanıklar Mahmut Uygun ve İsmet Kaya'ya ilişkin kısmının kaldırılmasına, 28-12-1987 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Selahattin Metin

Üye
Mebrure Gözdemir

Üye
Adnan Hamzaoğulları

Üye
Üzel Kızılkılıç

Üye
Yavuz T. Özgen

Üye
Nursafa Pandar

Üye
Dr. Önder Ayhan

S.Y.